

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Ν. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

ΕΤΟΣ Γ'ΟΝ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1926
ΤΕΥΧΟΣ 2ΟΝ

Η κ. ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΑΝΤΙΩΤΗ-ΡΙΤΣΙΑΡΑΗ

ΠΙΑΝΑ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

ΗΓΓΥΗΜΕΝΗΣ ΣΤΕΡΕΟΤΗΤΟΣ

ΚΑΙ ΥΠ' ΕΥΘΥΝΗΝ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Εἰς τὴν ἀπίστευτον τιμὴν τῶν

ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΛΙΡΩΝ 40. 0. 0.

(Τεσσαράκοντα λιρῶν Ἀγγλίας)

Πώλησις καὶ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ

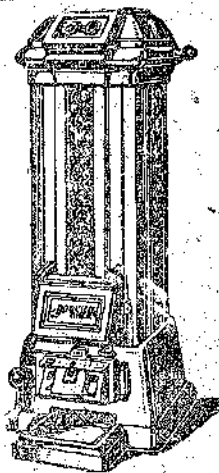
Εἰς τὸν ΜΟΥΣΙΚΟΝ Οἶκον ΣΤΑΡΡ

12 Ἀρσακείου 12 — Ἀθήναι

Ἐπιζητεῖται ἀλληλογραφία μετὰ τὰς Ἐπαρχίας

ΘΕΡΜΑΣΤΡΑΙ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑΙ

Εἰς τὴν Οἰκίαν Χρήσους

ΦΙΛΤΡΑ ΥΔΑΤΟΣ

ΛΑΜΠΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ

ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

Δ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

ΟΔΟΣ ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ 17

ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΤΟΣ Γ' = ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 2 = = = ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ ΑΡΙΘ. 9

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1926

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ Ν. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ Θ. ΧΡΗΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	Ἔτησίαν	Δραχμαὶ 100	Τιμὴ ἐκάστου φύλλου διὰ τὰς Ἀθή-
	Ἑξαμηνίαν	55	νας καὶ Πειραιᾶ . . . . .
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	Ἔτησίαν	Γ. Δ. 50	Διὰ τὰς ἐπαρχίας . . . . .
	Ἑξαμηνίαν	25	διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν . . . . .
			Γ. Δ. 1

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΑ ἢ ΜΗ ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΞΕΝΕΣ ΤΟΥΡΝΕ

Ἀπὸ τοῦς τέσσαρες ξένους θιάσους ποὺ φέρο τὸ χειμῶνα μέχρι τῆσστιγμῆς πέρασαν ἀπὸ τὸν τόπο μας, παρήγορο εἶνε διὰ πολὺ λίγα ἔχομε νὰ διδαχτοῦμε.

Ὅχι πῶς τὸ Ἑλληνικὸ Θέατρο εἶναι τόσο προοδευμένο ὥστε νὰ στέκεται σὲ σύγκριση πλαῖ στο Ἑυρωπαϊκόν, ἀλλὰ γιατί τὰ τουρνέ ποὺ μᾶς ἤρθαν, ἔξω ἀπὸ τὸ θίασο τῆς Δος Μπέττυς Ντοσμόν, δὲν ἦσαν καὶ πολὺ διαλεγμένα. Τὴν παραβολὴν πάλι αὐτὴ δὲν μπορούμε νὰ τὴν κάμουμε ὡς σύνολο ποὺ ὑστεροῦμε, ἀλλὰ χωριστὰ σὰν θὰ θελήσουμε νὰ συγκρίνομε τοῦς φιλοξενηθέντας ἠθοποιούς με τοῦς ἀντιστοίχους δικούς μας. Καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχαν ὁ κ. Ζώρζ Σπανελλό, ὁ ἐραστής τοῦ θιάσου τῆς Δος Ντοσμόν, ἡ Δις Ζεζονσίλλα Οθναμόνο, ἡ κανισονετίστρα τοῦ Ἰσπανικοῦ θιάσου καὶ τὸ κόρο τῆς Γαλλικῆς ὀπερέτας τῆς Δος Μάρτ Φερράρ, οἱ ξένοι ἠθοποιοὶ ἢ θὰ στακόντουσαν παράλληλα με τοῦς δικούς μας, ὅπως ἡ Δις Ντοσμόν με τὴν Κα Κοτοπούλη—Κυβέλη σὲ ρόλα σχετικὰ ἢ θὰ ἦσαν κατώτεροι ὅπως ἡ Φερράρ, ἡ Λουτζέρ για νὰ ἀναφέρουμε μόνον τὶς πρωτογωνίστρας.

Ὁ Ζώρζ Σπανελλό, εἶναι ὁ ἐλαφρὸς ἐραστής, ἕνα ἀπὸ τὰ πικρὰ τεχνικὰ εἶδη, ποὺ ἀκριβῶς μᾶς λείπει ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποὺ ὁ Μυράτ, Γαβριηλίδης, Παπαγεωργίου πέρασαν σιτοῦς γυρᾶν ρόλα.

Ὁ ρόλος τοῦ ξένου προεμὲ ἐπειδὴ εἶναι βγαλμένος ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ζωὴ τοῦ ἠθοποιοῦ εἶναι δυσκολώτερος ἀπὸ τὸ πλάσιμο ἐνὸς τύπου ἀσχετοῦ μετὰ τὸ κορμί καὶ τὴν ψυχὴ ἐκείνου ποὺ τὸν παίζει γιατί μένουσιν ἐλεύθερα τὰ ὅρια τῆς ἀπόδοσης σιτὸν τύπο. Ἐνῶ τὸ νὰ παρουσιάζεται κανεὶς ἀπολύτως ὁ ἑαυτὸς του, σὲ ἀνθρώπου, ἀρτίως φυσικῶς, ὅπως προῦποτίθεται ὅτι θὰ εἶνε ὁ ἐραστής, ἀπαιτεῖ ἕνα γδύμνωμα μπροστὰ σὲ ξένα μάτια, τῆς ζωῆς μας, καὶ ἀφαιρεῖ

τὴν ἀβάντα τοῦ κρυψήματος πίσω ἀπὸ ξένη μάσκα ποὺ διευκολύνει τὴν κίνησιν καὶ ἐλαττώνει τὴν ἀνάγκη τῆς φυσικότητος. Τὸ ἀπάντο δηλαδὴ τῆς ἠθοποιικῆς τέχνης.

Γι' αὐτὸ βλέπομε καλοῦς καρατερίστες νὰ μὴ μπορούσιν νὰ ὑποδυθοῦν ἐραστή καὶ ἐραστὴ σχετικῶς νὰ ἔχη ἐπιτυχία σὲ καρατερίστα, ἢ ἕνα πρωτόβγαλτο ἠθοποιὸν νὰναὶ πικρὸ ὑποφερτὸς σὲ τύπου, παρὰ σὲ μέτρον ποὺ τὸν θέλουσιν ὄπω, εἶναι σὲ τὴν πραγματικότητά.

Ὅταν λέμε ὅμως ἐραστή, δὲν ἐννοοῦμε τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς μετὰ τὰ τριμμένα ψεύτικα καλοῦπια τῶν ψυχικῶν ἐναλλαγῶν, ποὺ τὰ κολλᾶ σ' ὄλους τοῦς ρόλους καὶ σ' ὅλα τὰ ἔργα ἀνταθρητικὰ καὶ μονοκόμματα, δηλαδὴ ὁ στερεότυπος πάλι μιμούμενος τύπος. Ὅστε τὸν προσητη νῦο τοῦ σημερινοῦ θεάτρου μας μετὰ τὸ λυρικό μελοδραματικὸ ὅρος, τὶς ἀθλητικῆς κινήσεις ἢ τοῦς θηλυκοὺς τράπου, μετὰ τὴν πρῶτην ἀδικαιολόγητη ἢ τὸν μπλαζεδισμό ποὺ κορυβει ὅλη τὴν ἀδυναμία τῆς λεπτομέρειας σὲ τὴν ἐκτέλεσιν. Ἀλλὰ τὸν ἐξευγενισμένο, κινούμενο, φυσικὸ, ἀνθρώπινο τύπο ὅπως εἶναι οἱ ἡρώες τῶσων χαροῦμενων περιπετειῶν στὰ ἐλαφρὰ ξένα ἔργα ποὺ παίζομε καὶ βλέπομε καθε μέρα στὰ θεάτρα μας καλῶς ἢ κακῶς. Ἡ ἐπιτυχία τῆς συγκινήσεως ἀπὸ ἕνα τόσο ἀπλό πρᾶγμα εἶναι τὸ σημεῖο τῆς ζητουμένης τέχνης καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ χορδὴ τῆς ἐπιτυχίας ποὺ ἀγκιζε ὁ Ζώρζ Σπανελλό, ἕνας νεὸς λεπτός, κομψός, ἀφελής, μετὰ ἀνδρικὴ θετικὴ φυσιογνωμία, ἀγνωστος τύπος στὸ τραγικὸ καὶ ἀπότομο περιβάλλον τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς. Ἐκαμε ἐκεῖνο τὸ ἀπλό ποὺ τὸ ἔχουσιν ἴσως καταλάβῃ πολλοὶ δικοὶ μας μὰ ποὺ τοῦ, λείπει ἡ τεχνικὴ τῆς ἐφαρμογῆς ἢ ὁ χρόνος τῆς μεγάλης μελέτης. Δὲν τὸν εἶδαμε νὰ προσποιηθῇ τίποτα, ζούσε τὴ δική του ζωὴν ποὺ τὴν παρακολούθοῦσαμε ἀπὸ μιὰ κρυφὴ σκοπιὰ μετὰ δίχως πρόσθετη

Η ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΤΕΧΝΗ

„Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ“

(Δράμα, που παίχθηκε στο θέατρο «Κεντρικό» από το Σύλλογο Συναυλιών. Κείμενο Ε. F. ΡΑΜΟΥZ και μουσική IGOR STRAWINSKI)

Για τους παρκαλουθούν τις πιο φρέσκες αντιλήψεις και τάσεις της σημερινής τέχνης και από πάντων της ζωγραφικής, για τους έχουνε μπη στο νόημα της προσπάθειας και της παράγωγής στη ζωγραφική της τελευταίας πεντηετίας, από τον Μπίκ και τον Πικάσο ως τον Φονζίτα και τον Τσάπκν, για αυτούς βέβαια η παράσταση της «Ιστορίας του στρατιώτη» από το Σύλλογο Συναυλιών στο «Κεντρικό» δεν ήταν καθόλου ξαφνισμα, μα μά φρεσκοίατη και άγνή κ' αυτή καλλιτεχνική εργασία, σύμφω η με την γενικότερη σύγχρονη τάση. Αντίθετα όμως το κοινόν εκείνο που δεν έχει μπη στο νόημα της αναθεώρησης των καθιερωμένων με το γόρσιμα στον προμιτιβισμό—μα τότε δυναμωμένον με την αξία μιας υπερώριμης πείρας—για το κοινόν εκείνο, που είναι το μεγαλύτερο της Αθήνας, για το κοινόν που έχει τραφή χρονιά τώρα με τη μουσική της πλούσιας δοχής σιράς του Μπετόβεν και της μεγάλης όπρετης εκμετάλλευσης των ήχων από το Βάγγερ, για το κοινόν αυτό η «Ιστορία του Στρατιώτη» ήταν ένα ξαφνισμα. Έκανε την εντύπωση από κάτι άπλετο, άτεχνο, κομματιασμένο, συντριμμένο.

Και όμως... Ο «προμιτιβιστικός» αυτός μοντερνισμός—αν μπορούμε να τον ονομάσουμε έτσι—μιας ελευθερώνει τόσο από το παραφόρωμα της δραματικής υπόθεσης και πλοκής, όσο κ' από τις καθιερωμένες και χλιστριμμένες μουσικές φόρμες, από την ισομερή ισορροπία της μεγάλης δοχής της... Ή όσο φρέσκο κ' αναπαντικό είναι αυτό το ξαναγόρσιμα!... Αθέλα μας θυμίζει τις άγνές, χονδροκαλιωμένες με τόσην ελλειπότητα και ξυλογραφίες, που τις νοσταλγήσαμε ξύει από την ακρότατη περιτέλνηση που μας παρουσίασε ο 19ος αιώνας.

Το έργο αυτό μπορεί να το πούμε δράμα με μουσική. Μα το δράμα είναι απλούστατο. Το περισσότερο μέρος το διαβάζει ο Αναγνώστης—πρόσωπο που δεν παίζει, μα διαβάζει μόνο—και το υπόλοιπο το παίζουν ο Λιάβολος και ο Στρατιώτης και το χορεύει η Βασιλοπούλα. Η υπόθεση είναι απλή. Παρουσιάζει το Στρατιώτη σκλάβο της καλής μοίρας της σημερινής ζωής, που μόνο το βιολί του κάπως τον ξεσκαβώνει. Η προσπάθεια του διαβόλου γόρσι στο βιολί σιρέφεται. Κάνει το Στρατιώτη πλούσιο και δυνατή κ' μόνο όταν τον κάρη πάλι φτωχό, του αφίνει τη δύναμη της ελευθερίας. Μα αφού γλεντήση ο Στρατιώτης η Βασιλοπούλα, πάλι στο τέλος τον πάρνει ο Λιάβολος...

Για τους συνηθισαν τη δραματική τέχνη

Η ΚΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ ΡΟΜΠΙΝ

Από την τουρνέ της Κομεντί Φρανσαίς που παίζει στα «Αιωνία»

την φορτωμένη με πολλά πρόσωπα, με πολλές συγκρούσεις χαρακτήρων και με πολυσύνθετους χαρακτήρες και με όλα τα άλλα επακόλουθα, το δράμα αυτό είναι τελείως προμιτιβιστικό. Και το ξετύλιγμά του μοιάζει σαν παιδικό, έξω από μερικές δυνατές στιγμές.

Για τη μουσική δεν έχουμε τόση αρμοδιότητα να μιλήσωμε, αν κ' οι κριτικοί του τόπου μας μιλούν για όλα όσα δεν έχουν. Μα το πρωτόγονο ύφος της μουσικής του Ίγκορ Στραβίνσκν, στηριγμένο και ξετυλιγμένο πάνω στα όργανα μικρής δοχής της λαϊκῆς παρρηγοριῆς, μάς δίνει την απλή επιστροφή και την απολύτωση. Σε μερικές στιγμές όμως διακρίνεται η σφραγίδα της μεγάλης καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Όσοι κατηγορούν και ξστινάζουν την «Ιστορία του Στρατιώτη», γιατί ο προμιτιβιστικός μοντερνισμός της τους ενόχλησε, δεν μπορούν να κατηγορήσουν μαζί και τους εκτελεστές. Ακόμη πιο πολύ εμείς, — που δεν ξαφνιστήκαμε, — έχουμε αποχρώσει να επαινέσουμε την επιμελή, μένη εκτέλεση Κ' η μικρή δοχής της με τον κ. Δ. Μητρόπουλο επί κεφαλής και το παίξιμο των κ. κ. Γ. Μπούλου και Γ. Βαμβακάρη και ο χορός της Κας Σ. Βερενίσκν και το διάβασμα του κ. Παπαγεωργίου, όλα και οβαλμένα, δεμένα σ' ένα σύνολο, με όλη την απαιτούμενη ένδοξη και συνέπεια. Στα νεκρά μονάχα μπορεί να δώσει κάποιον που είναι πιο βαρύ και κάπως δυσανάλογο στο σύνολο ενός έργου τόσο προμιτιβιστικά απλοποιημένου. Ωστόσο η συνολική του εμφάνιση ήταν γενικά αξιόπαινη.

ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΤΑ ΞΕΓΥΜΝΩΜΑΤΑ

Δεν είμεθα ήθικολόγοι του γλυκού νερού ώστε με ψέλλον πηδημα να φωνάζουμε και να σφραζόμεθα για την ήθικη. Γιατί ήθικόν είναι κάθε τι το όρατον και συγκεκριμένως στην έν γενει εκδήλωσιν της τέχνης δεν υπάρχει ήθικόν και ανήθικόν αλλά όρατον και άχημον. Το εχρωμάτισεν άλλ' αστε τόσο έντονα αυτό δ' Οσκάο Ουάιλν στος άφορισμούς του «Περί τέχνης». Άλλή μεταξύ του ήθικου και του ανήθικου υπάρχει τεραστία διαφορά δια και μεταξύ του όρατου και του άχημου. Οτιν δέ ο Rodin έλεγεν ότι «όλα είναι όρατα μ'οι στην φύσιν» δεν έννοο'σεν φυσικά όρατα και τα σφραζά κ' α' ιστόδορα της πρώτης τυχοσύης άοιδού ευθεωρήσεως.

Επί των ημερών μας το γυμνόν κυριόλεκτικώς δοχίζει εις την πλέον άνταισθητικήν εκδήλωσιν του, εις την πλέον άπικρουσαικήν. Δεν είναι το γυμνόν των άοχαιων τεχνιτών της αμύτης και του χωριστήρος. Είναι το γυμνόν της συμπύετης που προσπαθεί να π'ο'σε κ' όση το κοινόν, να το γαργάλη, να το ξυψηθή κ' άποτες άνατριχ'ες, που δυστυχώς άπέχουν τόσο από τα όρη της λεγομένης καλλιτεχνικής συγκινήσεως. Είναι το γυμνόν που προσπαθεί να γεμίση την πλατείαν του θεάτρου και συνέπως και το ταμείον του. Άλλά το γυμνόν αυτό είναι το γυμνόν—όρατον; Είναι το γυμνόν—ή θέα εφφρασις της τέχνης; Κάθε άλλο.

Είδαμεν εσχάτως νεαράν συμπρόεταν «μουσικής κομωδίας», σχεδόν δλόγυμη, μόνον με το ψέλλον συκής, και εφρίξαμεν. Και χωρίς να είμεθα ήθικολόγοι του γλυκού νερού, έκσέφθημεν κατά πόσον τέτοια θέάματα δεν θ' έπρεπε να άπαγορεύονται «αδσκηρως και διά ορπάλου» από της ακηής του έλληνικού θεάτρου.

Όπωδήποτε, δεν φανταζόμεθα να είναι τέχνη και να λέγεται τέχνη το επιδεικνύειν σόγας γυμνάς. Ούτε θέατρον βεβαίως λέγεται το άντιγράφειν σελίδας από τόν ρεαλιστικόν «Γάφον» του Κοιριν. Άλλά, δυστυχώς, έλι έχτισαν την κυριολεξίαν των και τόν προορισμόν των.

Το θέατρον ά ολουθαί τόν κοινόν νόμον, την κοινήν έξέλιξιν. Το θέατρον είναι έπιχείρησις. Και ό; έπιχείρησις όφειλει να κάλυπη τα έξοδά της. Φόρο λοιπόν τα ξεγυμνώματα, τί έξελγώματα, οι χοροί της Σαλώης και τα τοιαύτα. Άπαραίτητον να γεμίση ή πλατεία και το ταμείον, άδελφοί!

Άλλωστε, ο θεατής τέρεται, χειροκροτεί. Προς τί να τού σερβίσωμεν άπτηράν τέχνην, Σαίξπηρ ή δράματα, άνωτέραν πνευματικήν δημιουργίαν; Το κοινόν ά ολουθαί την έξέλιξιν του θεάτρου και το θέατρον τα γούσια του κοινού. Όλην Βεάκηδες θ' έ γίνωμεν; Φόρο λοιπόν τα γυμνά! Κάτω τα προσωπέα της ήθικης!

Όρατον είναι ό,τι εθαριστεί τόν θεατή μας,

δ'τι προσελκύει το κοινόν. Τα άλλα είναι κουραφέσσα, αισθητικά αντίληψεις, άφορισμοί, κριτικά άορήσει; κ.τ.λ

Είμεθα σύμφωνοι άπολύτως. Δεν υπάρχει αντίληψις του όρατον επί των ημερών μας, δεν υπάρχει ούτε έχνος κιλτεχνικής δημιουργίας. Όλα τα άλλα είναι λόγια και μόνον λίγια. Λόγια που λέγονται και χάνονται.

Α. ΣΤΡΩΤΟΣ

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΣΜΑΡΑΓΔΕ Ν. ΓΕΝΝΑΔΗ

Την Πέμπτην, 11 Φεβρουαρίου, εις το «Κεντρικόν» διοργανώθη δ το σύλλογον Συναυλιών «συναυλία της Άδο; Σμωργιδας Ν. Γεννάδη, καθηγητριας του άμικτος, τη συμπράξει της κ. Μαργαρίτας Μουτούση—Οριγόνη (πιάνο) και της κ. Νάνας Αποστολίδη (τραγουδι) Το πρόγραμμα, πλουσιώτατον και έλλειτόν, περιέχει έργα των Μπετόβεν, Μπράμς, Μότσαρτ, Σούμπερτ και Βέροδι. Ηρεσαν ιδιαίτερος ή Προσούχη και ο Αίνος του Θεού από την Πλάιν του Μπετόβεν καθώς και η Μαργαρίτα στο Ροδάρι του Σούμπερτ, τα όποια ή Δις Γεννάδη έπραγουόθη με άριστη δοσσία, χρώμα και τέχνη εφαιρετική. Έπίσης και ή Δωδία της Κοντέσσας και της Σουζάννας από τούς Γάμους του Φίγαρον (Δις Γεννάδη—Κα Αποστολίδη). Το εδχάριστόν είναι δι όλα τα τραγούδια ήσαν μεταφρασμένα εις αίχους Έλληνισούς από τόν κ. Ν. Παριώτη.

ΑΡΤΟΥΡ ΣΝΙΤΣΛΕΡ

Άριστοεχνικών δημιούργημα της μεταπολεμικής περιόδου θεωρείται ο «Γύρος» (ή ο «Δετός» κατά μεταφραστικήν κυριολεξίαν) του Άρτουρ Σνίτσελερ, που έξέδωκεν ο Έκδοτής κ. Χρ. Γανιάρης.

Δέκα διάλογοι δλοζώντανοι, δροσεροί, που ο ένας με τόν άλλον συνδέονται ώστε το όλον έργον να παρουσιάζεται ως άριεκετονική θανμασία σύνθεσις, δέκα διάλογοι, όπου κατηρνίζεται εις αυτούς ή σύγχρονος ήθικη, ή συμβιωτική, το μεγάλο αυτό «κατά συνθήκην ψεύδος»,—καθρέπτης τέλος της σημερινής κοινωνίας είναι ο «Γύρος» του Άρτουρ Σνίτσελερ, συγγραφώς έπίσης ενός, εκ των άραιότερων σύγχρονων διηγημάτων, όπω; «Το τελευταίο γράμμα του Άνδρέα Ταμάγισ», το όποιον δημοσιεύομεν εις το παρόν τεύχος των «Παρασκηνίων».

Άναμφιβόλως θα κίνηση την προσοχήν και την κατάπληξιν των άναγνωστών μας το συγκινητικόν αυτό διήγημα του δυνατού συγγραφώς του «Γύρου», ήτην μετάφρασιν του όποιου την Έλληνικήν εκθύμα; συνστάμεν.

ΜΙΑ ΔΙΑΛΕΞΙΣ

Η ΟΥΨΩΦΟΝΟΣ ΜΑΛΙΜΠΡΑΝ

Την περασμένη εβδομάδα η κυρία 'Αλις Βιαρντό, μικρανησιά της Μαλιμπράν, μίλησε στη σάλλα της «Κομέντια» για την ένδοξη δεξυφώνο.

Η Μαλιμπράν είχε πατέρα τον Μανουέλ Γκάρτσια. Είτανε αδελφή της Παωλιν Γκάρτσια, νόνας της κυρίας 'Αλις Βιαρντό. Ο Μανουέλ Γκάρτσια είτανε τενορός, Τραγουδίσος για πρώτη φορά στο 'Ιταλικό θέατρο το 1808. Έπαιξε τον «Οθέλλο», τον «Αδν Ζουάν». Ο ρόλος του κόμητος 'Αλμαβίβα είχε γραφεί γι' αυτόν απ' το Ροσίνι.

Η Μαρία Φελίσια «λά Μαλιμπράν», γεννήθηκε την 24 Μαρτίου 1808· είτανε τρία χρονών όταν έπαιξε ένα μικρό ρόλο στη Νεάπολι, στο Φλωρεντιανό θέατρο. Είχε όμως φωνή αδύνατη. Είτανε κιόλας δεκατεσσάρων χρονών και ο πατέρας της της προέλεγε πως το πολύ πολύ θα γινότανε μέτρια κορίτσι! 'Αλλά το 1825 γχώρησε για την 'Αγγλία· έπαιξε στο Κίγκς Τήατρο και στις 7 'Ιουνίου 1825 στο ρόλο της Ροζίνας στο «Κουρέα της Σεβίλλης» απέκάλυψε στον κόσμο την ιδιοφυΐα της. Και η επιτυχία της εξακολουθήσανε και πήσανε τη μορφή θριάμβων.

Πήγε ύστερα στην 'Αμερική, όπου γνώρισε τον Φρανσουά 'Εξέν Μαλιμπράν παντρεύτηκανε στις 23 Μαρτίου 1826 ενώπιον του Γάλλου προξένου της Νέας 'Υόρκης. Στο θέατρο την ζητωκραυγάζουνε στο ρόλο της Δ'σδαιμόνας του «Οθέλλου»· ιδρύει θίασο, ξαναγυρίζει στο Παρίσι και κατοικεί στην οδό Νέβ-Σαίντ-Έστασ' στην ύπερα τραγουδεί τη Σεμίραμη. «Δε ξέρουν να χειροκροτούν καλά παρά στο Παρίσι», έγραφε. Και στο έξωταριό επίσης, στην 'Αγγλία, στο Βέλγιο της κάνουν μεγάλες τιμές. Στο Βέλγιο γνώρισε το βιολονίστα Σαρλ ντε Μπεριό, που υπήρξε ο μεγάλος έρωτας της ζωής της. Πηγαίνει στη Ρωσία, στην 'Ιταλία. Το 1830 είνε 22 χρ'ωνώ. Κάποιος την περιγράφει μ' αυτά τα λόγια: «Η δημοφιλία της είνε πιδ έλκυστική παρά κανονική. Τα μάτια της φαίνονται πως κολυμπάνε σέ κάποιο ηλεκτρικό ρεύμα...»

Το 1831, ξαναπηγαίνει στο Βέλγιο· αργότερα στη 'Ιταλία, στην 'Αγγλία, στο Λονδίνο, όπου μαθαίνει το θάνατο του πατέρα της, στη Νεάπολι, στο Μιλάνο, στο Τουρίνο. Όταν γύρισε στο Παρίσι, έκάρωσε το πρώτο γάμο της με το τραπεζίτη Μαλιμπράν παντρεύεται επίσημα μ' εκείνον που αγαπάει· το ίδιο βράδυ η Μαλιμπράν δίνει γορή στο σπίτι της που είτανε καλεσμένοι οι φίλοι της, ο Ροσίνι, ο πιανίστας Ταλμπέρ, ο Αεγκούβέ.

Την ευτυχισμένη αυτή περίοδο ακολούθησε σέ λίγο η πιδ θλιβερή δοκιμασία, που μονάχα ο θάνατος έβαλε τέλος σ' αυτή.

ΑΙ ΚΑΛΩΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΑΘΗΝΑΣ Ν. ΤΑΡΣΟΥΑΗ

Η ΓΡΗΑ ΜΕ ΤΟ ΦΛΥΤΖΑΝΙ

Βρίσκεται στο Λονδίνο σ' ένα περίπατο πέφτει απ' το άλογο· αν και πληγωθήκε βαρεια δείχνει αρκετά ηρωικά γενναϊότητα για να κούψη τις πληγές της κάτω απ' το κόκκινάδι. Με κανένα τρόπο δε θέλει να ξεκουραστή· στις 24 'Ιουλίου είνε στις Βρυξέλλες· στις 14 Αύγουστου τραγουδεί στη Λιέγη σ' ένα κονσέρτο με την αδελφή της Παυλίνα· στο Αΐξ-λά-Σαπέλλ παίζει την «'Υπνοβάτιδα»· δίνεται ένα φεστιβάλ στο Μάντσεστερ στις 12 Σεπτε βόλου· είχε υποσχεθή να πάει, κρατάει το λόγο της· στις 14 Σεπτεμβρίου εξαγτλεί όσες δυνάμεις της μείνανε τραγουδώντας και λιγοθυμάει· τη Παρασκευή 23 Σεπτεμβρίου, λίγο πριν απ' τα μεσάνυχτα, πέθανε.

Ένδοξη και τραγική τύχη! Στην άρραία διάλεξι της, η κυρία 'Αλις Βιαρντό ονόμασε τη Μαλιμπράν «θεότητα της κινήσεως, εμπνευστική δύναμη».

Τι φλογερή ζωή υπήρξε πραγματικά η ζωή της Μαλιμπράν! Η Μαλιμπράν έκαμε και έλυσσε τη ζωή της άσπλαχνα. 'Αλλά και τι θαύματα φωτιστέφανος, άφου, όπως το λέει ο Μυσσέ, «πέθανε για ένα θείο έρωτα».

Στο τέλος της διαλέξεως η κυρία 'Αλις Βιαρντό τραγουδήςε δύο μελωδίες του Γκάρτσια και ο κ. 'Αλμπέρ Λαμπέρ άπήγγειλε με άρμονική φωνή την «Στάνς ά λά Μαλιμπράν».

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Ν. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

ΕΚΕΙΝΟΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ ΜΕ ΣΤΑΥΡΩΜΕΝΑ ΤΑ ΧΕΡΓΙΑ...

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Το πρωί σπήτι μου ήρθε ένα γράμμα· ήταν για μένα και ήταν απ' αυτήν. Η καυμένη μόλις χωρισθήκαμε μούγραψε, και ταξιδεύσαμε μαζί εγώ και το γράμμα, στο άμπάρι και οι δύο, εκείνο μέσα στον ταχυδρομικό σακκο, εγώ πάνω στο μπασύλο το ντυμένο με χρωματιστό τενεκέ. Μούγραψε τα ίδια τα στερεότυπα λόγια των νέων που δεν πρόκειται ποτέ να τηρηθούν. Αυτά τρία γράμματά της· έλαβα ακόμη κι έπειτα τίποτε. Τελείωσε κι' αυτό.

Εγώ όμως για πολύν καιρό τη θυμόμουν άκόμη και φυλάγω ως τώρα κάτι μικροπραγματάκια της που έλαχε να μου μείνουν....

Όλ' αυτά που γράφω εδώ, είναι άσημαντα, είναι συνηθισμένα λόγια, μα τι τα θέλετε, είνε μερικά πράγματα στη ζωή που για ν' απεικονισθούν θα χρειαζόταν ή συνεργασία χρομάτων, μουσικής, λουλουδιών και τραγουδιών μαζί. Μιά πένα κι' ένα χαρτί τι μπορεί να κάμουν, όταν τύχουν μάλιστα στα χέργια άδέξιου γραφεία.

Ένα μονάχα μπορώ να γράφω καθαρά και ξάστερα εδώ· ήμουν τότες εικοσιπέντε ίσως χρόνων κι' αυτή ήταν η πρώτη γυναίκα που πόθησα να φιλήσω. Όμως δεν την φιλήσα ποτές. Τίποτε άλλο.

* *

Θεέ μου τι άσχημος που φαίνομαι!... Περωώ μπρός απ' τους μεγάλους καθρέφτες του δρόμου και στρίβω άλλου τό κεφάλι για να μη βλέπω τον έαυτό μου. Είνε περίεργο, δεν κατόρθωσα ποτέ να είμαι μοντέρνος· να και τώρα φορώ ένα καπέλο που όταν τ' άγγρασα προό λίγου καιρού ήταν της μόδας· τώρα μουάζει σαν καπέλο ληστού της Καλαβρίας.

Πουθενά λίγη χαρά, πουθενά! Περωώ μπρός από τις πόρτες των μεγάλων καταστημάτων, που καθώς ανοιγοκλείνουν μου στέλνουν μια παράξενη έωδία· την έωδία των καινούργιων και άκριβών πραγμάτων και των άρωμάτων που δε θα μπορούσαμε ποτέ να γκίξομε· εμείς. Περαστικά άρώματα, περαστικές όμορφιές, περαστικές και ξένες εδτυχίες, σάς χαίρετώ, άποκαλύπτομαι μπροστά σας. Είμαι ένας διαβάτης σκονισμένος, άξούριστος, στεγνός από την άνούσια και άσχημη ζωή. Άρσσοροι μου άνθρωποι, μυρωμένοι, εύχομαι νάσθε καλά... νάσθε καλά.

Πάντα έν σοφία έποίησεν ο άνθρωπος... Έγώ πλίστερα στού θεού τη σοφία· έτσι μου είπαν και με γέλασαν...

Ένα πιάνο παρακάτω, λίγοι ήχοι μουσικής από κάποιο πλούσιο παράθυρο με κουρτίνες μεταξωτές· και άρώματα πάλι, και κομψές κουβέντες, κομψές κυρίες, χαριτωμένοι κύριοι...

Ο μεγάλος δρόμος, ηλεκτρικά, βιτρίνες, κρύσταλλα, μου χαμογέλανε όλα: «χι...χι...χι... έλα κι' έσύ, έλα κι' έσύ...»

Τι βγαίνει κι' αν έρθω· μπορώ νάρθω για λίγα λεπτά... τι βγαίνει όμως; που θα πάμε ύστερα; Μήπως δε θα πάρουμε πάλι το στενό και σκονισμένο δρόμο, δε θα κατέβουμε τα πέντε σκαλοπάτια, δε θ' ανοίξουμε τη λερωμένη πόρτα και δε θα μάς κτυπήσει κατάμουτρα ή μυρωδιά της μουχίας και της φτώχιας;... Όχι, όχι... Δέν είνε καιρός, ως περιμένουμε...

Και περιμένουμε...

* *

Δουλεύω σέ μιάν εφημερίδα· τη βγάξει ο άδελφός ένός φίλου και πρώην συμμαθητόμω· καλό παιδί· τώρα όμως έχει πάρει ύρος διένθυντού· μιλά σοβαρά· το βράδυ μονάχα θυμάται πως ήμουν συμμαθητής και φίλος του, όλη την ήμέρα το ξεχνάει· ίσως νάχη δίκιο. Πολύ λίγα λεπτά μου δίνουν. Περίεργο! Όλοι φροντίζουν να μη μου δώσουν τίποτε παραπάνω, μήπως και χαρώ. Άδς και η χαρά θάταν ο θάνατός μου· δίατα! Άπαγορεύεται η χαρά. Με τό σταγονόμετρο η ζωή: «Προσπάθησε να μην πεθάνης». Περιμένε...

Καλά. Δέν πειράζει.

Είμαι ψυχικά κουρασμένος. Τόσο κατάκοπος ώστ' εκεί που θέλει δύο «μι» σέ κάτι σημειώσεις που κρατάω, βάζω ένα, το άλλο το άποφεύγω μ' εύχαριστηση σάμπως να γλυτώνω από μεγάλο βάσανο. Άν είνε κανένας που να του συνέβη αυτό θα καταλάβη και θα λυπηθή· εύλογημένος ως είνε όπου κι' αν βρίσκεται ο άδελφός μου αυτός της ψυχικής κόρασης. Τόν λυπάμαι όπως τον ίδιο τον έαυτόμου.

Ο φίλος και πρώην συμμαθητής μου, ο άδελφός του· διευθυντού της εφημερίδος που δουλεύω, πηγαίνει κάθε Σάββατο βράδυ σέ κάποιο σπήτι δημόσιο. Είνε τακτικό παιδί. Όλες του οι σωματικές ανάγκες τούβχονται τακτικά, και τακτικά της εκτελεί.

Έγώ είμαι άτακτος. Δέν έχω τακτικές σωματικές ανάγκες· ούτε και άτακτες· τι είμαι λοιπόν εγώ; Όλες μου οι δυνάμεις και οι πόθοι είνε συγκεντρωμένοι εδώ επάνω, στο κεφάλι μου. Τό κορμί μου όλο είν' απλούστατα μιá άψυχη κολόνα για να κάθεται το κεφάλι μου πάνω. Για όλα τα γύρω ζητήματα είν' ένα μωρό, ένα έμβρυο, δε βγήκα από τ' αύγό.

Μπας και πρόκειται να γίνω κανένα μεγάλο περίεργο θηρίο, και άργει τόσο πολύ η εκκόλαψης; Γιατί άκουσα να λέγουν πως όσο πιδ τιποτένιο και μικρό είν' ένα έιδος ζώου, τόσο γρηγορότερος άναπτύσσεται και άπολαμβάνει σύντομα και συγκεντρωμένα τη ζωή. Τα έντομα, τα γατάκια, τα σκυλάκια και τα περισσότερα... άνθρωπάκια... Είνε και μερικά πλάσματα που άργούν πολύ ν' άρχίσουν τη ζωή τους. Άργούν και περιμένουν.

(Άκολουθεί)

ΑΡΤΟΥΡ ΣΝΙΤΣΛΕΡ

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΤΑΜΑΓΙΕΡ

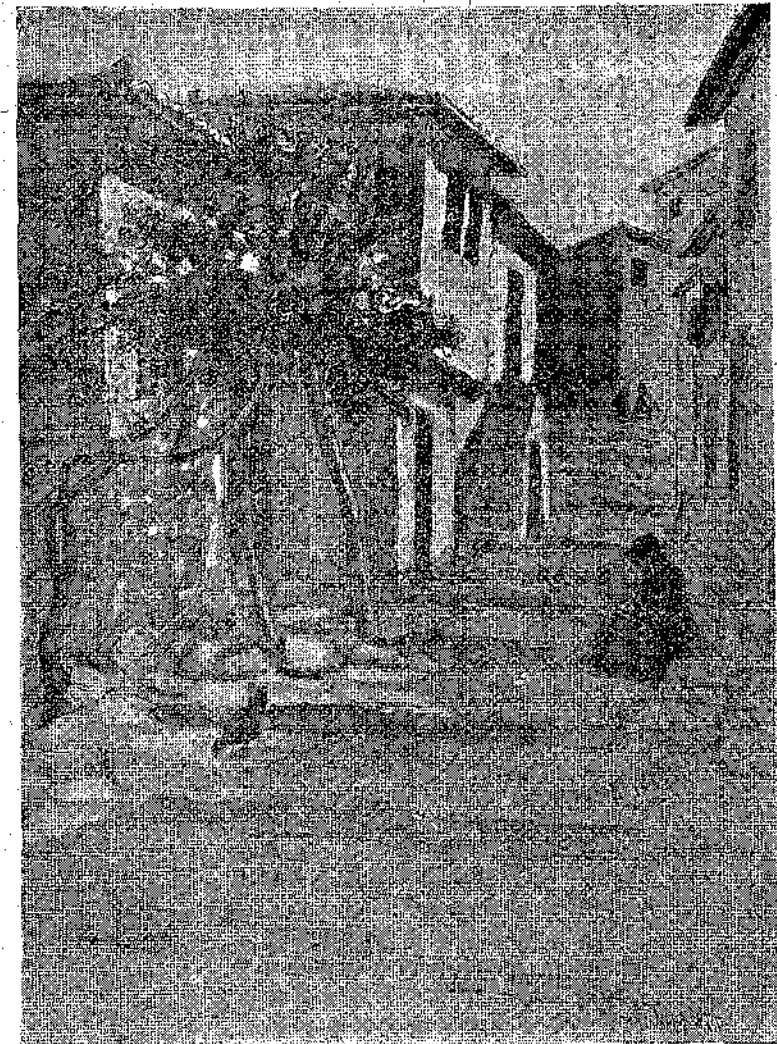
Με κανένα τρόπο δεν μπορώ να εξακολουθήσω τη ζωή. Δεν το υποφέρω να είμαι το καταφρόνιο του κόσμου, και κανένας να μη νοιώθει πως ή γυναίκα μου ήταν πάντα πιστή. Και όμως αυτό είναι ή αλήθεια, το όρκίζομαι εις ό,τι έχω ιερό και το επιβεβαιώνω με το θάνατό μου Έγώ διάβασα σε πολλά βιβλία μέσα που μιλούν για αυτό το δύσκολο και περίεργο ζήτημα, και αν βρίσκονται άνθρωποι που αμφιβάλλουν για πράγματα τόσο φανερά, στέκουν από το άλλο μέρος σοφοί σπουδαίοι, που είναι γι' αυτά βέβαιοι, και έχω υπ' όψιν μου να αναφέρω εδώ τέτοια παραδείγματα, που ό αμερόληπτος κριτής θα παραδεχθή άμέσως.

Διηγείται, παραδείγματος χάριν, ο Μάλμπρανς πως στην εορτή του αγίου Πίου μία έγκυος γυναίκα άφωσιώθηκε τόσο στην εικόνα του, ώστε το παιδί που ύστερα από λίγες μέρες έφερε στον κόσμο, έμοιαζε καταπληκτικά αυτόν του Αγίου: το προσώπιό του παρουσίαζε τα κουρασμένα χαρακτηριστικά γέροντος, τα μπράτσια του τα είχε σταυρωμένα πάνω στο στήθος και τα μάτια του γυρισμένα προς τον ουρανό και το πιδ περίεργο απ' όλα επάνω στον ώμο του παιδιού ήταν κρεμασμένη σαν μία μεγάλη κρεατολιά ή σκούφια του Αγίου. Μα αν κανένας δεν αρχίσει με την ιστορίαν αυτή, παρ' όλο το κύρος που της δίνει ο Μάλμπρανς σαν διάδοχος που είναι του περιφήμου φιλοσόφου Καρτεσιού—γι' αυτόν πιστεύω πως θα είναι αξιόπιστος ο Μαρτίνος Λούθηρος. Ο Λούθηρος—έτσι διαβάζομε σ' ένα λόγο του—έγνώρισε στην Βυτιεμβέργη ένα άνδρα με νεκροκεφαλή, και ήταν γνωστό πως ή μητέρα του αξιολύπητου αυτού ανθρώπου είχε τρομάξει κατά τον θάνατό της από τη θεία ενός πεθαμένου. Μα ή ιστορία που μου φαίνεται ή πιο σπουδαία απ' όλες και που κανένας φρόνιμος άνθρωπος δεν θα βρή λόγος να αμφιβάλλη σ' αυτήν, βρίσκεται στα Αιθιοπικά του Ηλιοδώρου. Όπως διηγείται ο πολύτιμος αυτός συγγραφέας, ή βασίλισσα των Αιθιοπών Περάνα, ύστερα από άτεκνο σύζυγο βίω δέκα χρόνων, άπόκτησε μία λευκή κορούλα που μόλις γεννήθηκε την πέταξε φοβούμενη την όργη του άνδρός της, του βασιλιά Υδάσπη. Μα της έδωσε μαζί της μία ζώνη και άπάνω στη ζώνη αυτή έγραψε την αίτια του μοιραίου αυτού περιστατικού. Μέσα στο περιβόλι του παλατιού, όπου ή βασίλισσα δεχόταν τα άγκαλιόσματα του μαύρου σύζυγου της, ήταν στημένα πελώρια μαρμάρινα άγάλματα έλληνικών θεών και επάνω σ' αυτά ή βασίλισσα στήριζε πάντα τη λιγωμένη της ματιά. Μα ή δύναμη του άλλου πνεύματος προχωρεί άκόμη περισσότερο, και σ' αυτή τη γνώμη πιστεύουν όχι μόνον οι δαιδαίμονες και

οι άγράμματοι, καθώς μας βεβαιώνει το άκόλουθο περιστατικό που συνέβη στη Γαλλία στα 1637. Έκει μία γυναίκα, ύστερα από άπό τεσσάρων χρόνων άπουσία του άνδρα της, γεννήσε ένα άγοράκι και όρκίσθηκε πως άκριβώς πρό έννά μηνών είχε όνειρευθή πως κοιμήθηκε μαζί με τον άνδρα της. Οι γιατροί και οι μαίμες του Μομπελιέ έβεβαίωσαν με όρκο πως είναι δυνατόν το πράγμα και το δικαστήριο της Χάρβης άνεγνώρισε στο παιδί όλα τα δικαιώματα της νομιμότητας. Κοιτά σ' αυτά όλα, βρήκα στο βιβλίο του Χάμπερ: Περίεργα φαινόμενα της φύσεως σελ. 74, την ιστορία μιας γυναίκας, που γεννήσε ένα παιδί με κεφάλι λιονταριού, γιατί όταν έβδομο μήνα της έγκυμοσύνης της έτυχε να παρευρεθθή μαζί με το σύζυγο και τη μητέρα της στην παράσταση ενός θηριοδασατού. Μίαν άλλην ιστορία διάβασα στο βιβλίο του Λούμποκ: Τα σφάλματα των γυναικών, Βασιλεία, Σελ. 19, για μιάν γυναίκα που γεννήσεν ένα παιδί με σήμεωμα καψίματος πάνω στο μάγουλο, γιατί λίγες βδομάδες πριν να γεννήσει είχε δει το άντικρυνό σπίτι να καίεται. Μέσα σ' αυτό το βιβλίο υπάρχουν και άλλα πολύ περίεργα πράγματα. Τώρα που γράφω, βρίσκεται πάνω στο τραπέζι μου και φυλλομετρώντας το ξανοίγω να υπάρχουνε μέσα και άλλα πολλά πράγματα αξιόπιστα και μαρτυρημένα από την επιστήμη, τόσον αξιόπιστα, όπως και ή ιστορία που συνέβη σε μένα ή καλύτερα στη γυναίκα μου που μου στάθηκε τόσο πιστή όσον αυτή τη στιγμή με βλέπετε και εώς βλέπω! Θα με συγχωρήσει καλή μου γυναίκα, αν πεθάνω τώρα; Άκου, πρέπει να το κάνης. Πεθαίνω μόνον από άγάπη μου σεένα, γιατί δεν μπορώ να υποφέρω την καταφρόνηση του κόσμου, δεν θέλω να βλέπω τους άνθρώπους να περιπαίζουν έσένα και μένα. Τώρα τουλάχιστον θα παύσουν να γελούν και θα έννοήσουν όλα όπως εγώ τα έννωώ. Σεις, που θα βρήτε έμένα και αυτό μου το γράμμα, μάθετε, πως ενθ' εγώ εδώ γράφω, κείνη κοιμάται στο διπλανό δωμάτιο, πως κοιμάται ήσυχη όπως μπορεί να κοιμάται μόνον όποιος έχει ήσυχη τη συνείδηση. Και το παιδί της,— το παιδί μας, που είναι τώρα δέκα τεσσάρων ήμερών, βρίσκεται στην κούνια του, δίπλα στο κρεβάτι, και κοιμάται επίσης. Πριν φάγω από το σπίτι, θα περάσω από και μέσα και θα φιλήσω τη γυναίκα μου και το παιδί μου στο μέτωπο χωρίς να τους ξυπνήσω. Τα γράφω όλα αυτά λεπτομερώς, για να μην υποδέσει κανείς πως τρελλάθηκα... όχι, το σκέφθηκα καλά και με ψυχραιμία. Μόλις τελειώσω αυτό το γράμμα, θ' αφήσω το σπίτι μέσα στη βαθειά νύχτα, προχωρώντας ανάμεσα από ξηρημούς δρόμους, πάντα εμπρός, ως που να φθάσω στο μονο-

ΑΙ ΚΑΛΩΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

πάτι, που τόσες φορές περπατούσα με τη γυναίκα μου την πρώτη χρονιά του γάμου μας, το μονοπάτι που φέρνει στο Ντορνμπλχ — κι άκόμα παρά πέρα έως το δάσος. Μάλιστα, δ'α τα σκέφθηκα πολύ καλά και με όλη μου την ψυχραιμία. Και ιδού πως έχει ή υπόθεση! Ονομάζομαι Άνδρεά Ταμάγιερ, είμαι έλληλος του Αυστριακού Ταμιευτηρίου, τι νι τεσσάρων ετών, και κατοικώ στην οδό Χερνάλσερ 64, πιετρομένο: τέσσαρα χρόνια τώρα. Τη γυναίκα μου την γνώρισα έπτά χρόνια πριν την παντρευτώ. Με άγαπίσε και με περιέμενε, και στο διάστημα αυτό έδωξε δυό άλλους πολύ καλούς γαμπρούς που την ήθελαν, ένα παραγγελιοδόχο με χιλία όχρακόσια φοροίνια μισθό και ένα ώραιο παλληκάρι, υποψήφιο της Ιατρικής από το Τριέστι, που κατοικούσε σπίτι τους—προσέξετε, τους έδωξε, περιμένοντας έμένα, αν και δεν ήμουνα εγώ ούτε πλούσιος ούτε ώραιοις και ό γάμος μας από μέρα σε μέρα έβρισκε περισσότερες δυσκολίες.

ΑΘΗΝΑΣ Ν. ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΣΟΚΑΚΙ ΜΕ ΚΑΛΝΤΕΡΙΜΙΑ (Κορώνη)

Και τώρα θα 'ρθή ό κόσμος και θα πη πως αυτή ή γυναίκα με άπάτησε, αυτή που με τόση ύπομονή με περιέμενε έφτα χρόνια! Ο κόσμος είναι κουτός και άθλιος, δεν μπορεί— πως να το πώ—να ιδή το μέσα μας, είναι χαρέκακος και πολύ πρόστυχος. Μα τώρα... θα βουβαθούν όλοι... μάλιστα, τώρα θα ειπουν: Δεν είχαμε δίκιο, το βλέπουμε, ή γυναίκα σου σου έμεινε πιστή, και δεν ήταν καθόλου άνάγκη να πεθάνης. Και εγώ σας λέγω: Είναι άνάγκη! Γιατί, όσον καιρό θα έμενα στη ζωή, θα με καταφρονούσατε, όλοι σας. Μόνον ένας υπάρχει, που είναι ευγενικός και καλός, ό γερο-δύκτορας Βάλτερ Μπάουνερ... Μάλιστα, αυτός μου το είπεν άμέσως. Προτού να με διαγάγη στο ζήτημα, μου είπε: Άγαπητέ μου Ταμάγιερ, μην τρομάξετε και μη στενοχωρείστε, μήτε να στενοχωρήτε τη γυναίκα σας.

Αυτά τα πράγματα έγιναν πολλές φορές.

Άύριο θα σας φέρω το βιβλίο του Λούμποκ και άλλα, για τα σφάλματα των έγγυνών γυναικών, Όλα τα βιβλία αυτά εφίσκονται εμπρός μου—μάλιστα! και παρακαλώ με πολλή ευγένεια τους δικούς μας να τα γυρίσουν πίσω σ' αυτόν τον εξαίρετον άνθρωπο, τον δόκτορα Μπάουνερ, τα βιβλία του μαζί με την έκφραση της έγγνωμοσύνης μου. Άλλη επιθυμία δεν έχω καιμιάν άπολύτως. Τη διαθήκη μου είναι καιρός τώρα που την έκαμα, να την αλλάξω δεν υπάρχει λόγος, γιατί ή γυναίκα μου μου έμεινε πιστή, και το παιδί, που έφερε στον κόσμο, είναι παιδί μου. Αν συμβαίη να έχη ένα ιδιόρρυθμο χρώμα, εγώ το εξηγώ με τον απλούστατο τρόπο. Μόνον ή κακεντρέγεια και ή άμάθεια μπορούν να μη λάβουν υπ' όψιν αυτή την εξήγηση και δεν διατάζω να το ειπώ πως, αν το περιβάλλον μας δεν θα ήταν κακό και κουτό, πως θα μπορούσα να μείνω στη

ΜΕΓΑ ΜΥΡΟΠΩΛΕΙΟΝ ΑΘΑΝΑ-
ΣΙΟΥ ΣΤΙΝΗ. 6-8 δδ. Ερμού. Μεγάλα
αθήνασι κούρειον διά κυρίας και κυρίους.
Αθήναι

ΒΑΣ. & ΘΕΜ. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ — ΕΚΤΕ-
ΛΩΝΙΣΤΑΙ. Πειραιώς 23 Φίλωνος (Πλ.
Τελωνείου) και Στοά Φέξη 50 Αθήναι.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΚΑΣΜΗ-
ΡΙΩΝ Θ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ—
70 δδός Διόλου 70. Αθήναι

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ «ΗΒΗ»
δδός Κούμα 5 Λάρισα

ΥΕΛΟΠΩΛΕΙΟΝ «ΚΡΥΣΤΑΛ» Αδελ.
Κ. ΣΚΕΜΠΕ Βόλος δδ. Δημητριάδος Δύο
καταστήματα. Λάρισα δδ. Μακεδονίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΛΑΝΤΟ-
ΠΟΙΓΙΑΣ Έδαδιμα-Αποικιακά-Ποτά
ΑΓΓΕΛΟΥ Κ. ΤΣΙΩΤΗ & Σια. Κεντρι-
κόν κατάστημα Διόλου 220 (Χαντζία). Έρ-
γοστάσιον έν Σεπολίοις δδ. τηλ. 13-67
Αθήναι

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Ι. ΓΕΡΟΔΗΜΑ-
ΤΟΣ Έν Λαμία. Γενικόν εμπόριον-άντι-
προσωπεία. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΙ.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΠΟΤΟΠΟΙΓΙΑΣ
Η «ΣΤΑΦΥΛΗ» Αδελ. Ι. ΠΙΣΣΑ
Τρίκκαλα

ΤΡΑΠΕΖΑ Ι. ΣΟΛΩΜΩΝ ΜΕΓΗΡ &
Σια Τρίκκαλα Θεσσαλίας Τμήμα εμπορίων

ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΑΔΑΜ. Έμποροραπίης
και Διευθυντ. Ξενοδοχείων «ΙΣΜΗΝΙΟΝ»
Θήβαι

ΜΕΓΑΣ ΕΜΠΟΡΟΡΑΠΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
Στρατιωτικόν και Πολιτικόν ένδυμάτων.
Ίωάννου Αντωνάκη Έν Λαρίσση

Τό ίδεώδες ΑΜΜΟ—ΦΩΣ Αδελφοί Ι.
ΚΑΤΣΟΥΑΗ Έμποροι. Πύλος
Ναυαρίνον

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ. Έμπορος
Υφάσματα. Καρδίτσα Θεσσαλίας

Ν. ΒΑΣΙΛΕΚΗΣ & Δ. ΜΥΡΓΙΩΤΗΣ
Παραγγελιοδόχοι Καρδίτσα

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ & ΦΩ-
ΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ. Αδελφοί Ίωάννου
Καρδίτσα

Έμπορικόν κατάστημα: ΤΟ ΝΕΟΝ. ΓΕ-
ΩΡΓΙΟΣ Κ. ΚΑΤΣΙΚΗΣ Καρδίτσα

Τό θαύμα της Θεσσαλίας. Ξενοδοχείον
«ΑΡΝΗ» Καρδίτσα

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ Σαντη. Χρ.
Σιάχου και Δημ. Γ. Χρόνη Τρίκκαλα

ΛΑΓΙΝΗΣ δδός Πατησίων. Τό έδαδιμο-
πωλείον των οικογενειών.

Κ. ΧΑΝΔΑΚΑΣ & Ε. ΧΑΒΔΑΣ Αντι-
προσωπεία-Ασφάλεια Λάρισα

Ν. ΣΚΑΡΔΙΑΚΟΣ. Ο Καλλιτέχνης υπο-
δηματοποιός. δδός Θεμιστοκλέους-Σουλτάνη
Γατία

ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ, ΚΟΜΦΕΤΟΠΟΙΓΙΑΣ
ΛΟΥΚΟΥΜΙΩΝ, ΚΑΡΑΜΕΛΛΩΝ
ΚΑΙ ΧΑΛΒΑΔΟΠΟΙΓΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΩΓΟΥ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1838

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ δδός Πειραιώς, Τηλ. 5-31

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ δδός Καλαμιώτου 18, Τηλ. 8-71. ΑΘΗΝΑΙ

ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΡΟΥΓ ΓΚΛΑΣΣΕ = ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ & ΛΙΑΝΙΚΗ

Διά τὰ οφθαλμολογικά νοσήματα

Συνιστάμεν την τελειότεραν Οφθαλμολογι-
κήν Κλινικήν

ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ

Υφηγητού της Οφθαλμογίας έν τῷ Πανεπι-
στημίῳ. Μέλους της Γαλλικής Οφθαλμολο-
γικής Εταιρείας. Διευθυντοῦ Οφθαλμολογι-
κῶν Κλινικῶν. Οφθαλμολόγου Σχολῆς Πα-
ρισίων.

Θεραπεύονται: Καταρράκτης άμέσως και
άσφαλώς. Τραχώματα, τριχίασις, αλοιθωρία
κλπ. διά τῶν άσφαλεστέρων θεραπειῶν και
πάντα τὰ οφθαλμικά νοσήματα.

27 ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 27—Αθήναι

„ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟΝ”

ΣΠΥΡ. Κ. ΚΟΥΓΙΕΒΕΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ—ΕΡΜΟΥ 102

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ:

Καλτσῶν—Μεταξωτῶν—Αρωμάτων—
Πουδρῶν και ὀλων τῶν εἰδῶν Πο-
λυτελείας.

ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΑΙ

IMPERIAL

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΑΙ (ΝΕΟΝ ΜΟΔΕΛΕ)

Με τὸ ποσόν ποῦ θὰ δώσητε διά μιαν γραφομηχανήν μονόγλωσσον,
ἀγοράζετε μιαν IMPERIAL Έλληνογαλλικήν, Άγγλικῆς κατασκευῆς, ἠγ-
γυημένην παρά τοῦ Έργοστασίου και ἡμῶν.

Προμηθευται τῶν σοβαρωτέρων ἰδρυμάτων έν Ἑλλάδι και Ἀλλοδαπή.

Διαρκῆς Παρακαταθήκη

Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

14 Στοά Ἀρσακείου 14

ΛΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

5 %

ΜΕΧΡΙ ΔΡΑΧ. 75.000

ΑΠΗΛΛΑΓΜΕΝΟΝ ΠΛΗΝΤΟΣ

ΦΟΡΟΥ